

Beslommende, at jeg er ikke saa aldeles forhippet paa, at vi under alle Omstændigheder skulle have Statsdrift, men det, jeg for mit Beslommende som Landmand ønsker, er, at vi i disse for det danske Landbrug særlig ugunstige Tider, kunne blive betjente saa godt med Forsendelsen af vore Varer til deres Hovedmarked, England, at vi der kunne saa nogenlunde rimelige Priser for dem, og at Forsendelsesforholdene ikke maa blive saa daarlige, at de end yderligere skulle gøre de lave Priser, der ere paa Landbrugets Produkter, navnlig Flæsk, endnu daarligere, end de ere i Forvejen. Derfor er Hovedspørgsmaalet for mig egentlig ikke Statsdrift eller ikke Statsdrift, men Hovedsagen er for mig, at vi Landmænd blive betjente paa en saadan Maade, at vi kunne være tjente dermed. Naar nu den højtærede Ordfører hævdede, at vi ikke kunne saa bedre Betingelser med det forenede Dampskibsselskab end de af ham antydede, saa vil maatte en eller anden af de ærede Medlemmer sige: jo, vi kunne naturligvis saa bedre Betingelser. Nu vil jeg først indstøde den Bemærkning, at det forenede Dampskibsselskab sejler jo ikke for sin Fornøjelse. Ja, det er ikke min Mening hermed at ville angribe det forenede Dampskibsselskab, men det er jo en Samling af Mænd, som have sat deres Penge i et Foretagende, og selvfølgelig ville se at saa den højst mulige Rente ud af dem, det er klart nok. Det er et Aktieselskab, som mangfoldige andre Aktieselskaber her i Verden, hvor en Del Penge mængde træde sammen og ved at lægge deres Penge sammen starte et Foretagende, hvorigennem de som oftest ere i Stand til at saa en rigtig god Rente af deres Penge. Man kan altsaa ikke for tænke det forenede Dampskibsselskab i, at det vil se at bringe det størst mulige Udbytte ud til Aktionærerne. Det er jo en selvfølgelig og naturlig Ting, og der er for saa vidt naturligvis intet at sige dertil. Men nu paastaar jeg, at dersom vi ikke her fra Rigsdagens, fra Lovgivningsmagtens Side i det hele taget, for Alvor tage denne Sag op om Statsdrift, saa gad jeg vidst, hvordan vi skulde kunne gøre os noget som helst fornuftigt Haab om, at det forenede Dampskibsselskab skulde give os rimeligere og billigere Betingelser, end det er nødt til. Det er jo ganske klart, at Selskabet helst vil have det mest mulige ud af denne Route mellem Esbjerg og Parkeston. Og dertil kommer jo, som det ogsaa blev oplyst under Debatten angaaende Forespørgslen, det for os Landmænd ulykkelige, at der ikke er mindre end 3 Kontrahenter her, som vi Landmænd maa henvende os til for at saa undersøgt, opdaget og paalagt, naar en

Forsendelse ikke har været, som den skal være, nemlig Jærnbanerne her i Danmark, det forenede Dampskibsselskab paa Routen over Nordsøen, og endelig Jærnbanerneovre i England. Derfor mener jeg, at skulle vi Landmænd virkelig have Haab om at komme frem ad den Vej, saaledes at det virkelig kan nytte os noget, saa skal i alt Fald det forenede Dampskibsselskab have at mærke, at der fra den lovgivende Magts og Regeringens Side er den virkelige alvorlige Vilje til Stede, at hvis det forenede Dampskibsselskab ikke giver rimeligere og bedre, og langt bedre Betingelser for os med Hensyn til vore Vareforsendelser, saa saa vi Statsdrift. Saa tænker jeg, at Selskabet kommer i den Situation, at det mulig giver rimeligere og billigere Betingelser, saaledes at vi ikke for at saa en Drift, som vi kunne ønske os, skulle op til en aarlig Subvention paa omkring 500,000 Kr. Dette har været Grunden for mig, og jeg antager ogsaa for min nærmeste ærede Meningsfælle, det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (N. Nielsen) til at være med til Forslaget. Naar vi have været Meningsfæller her, tror jeg at kunne sige paa hans og mine egne Vegne, at dette har været vort Standpunkt, da vi tiltraadte Endringsforslagene. Jeg vil derfor hentilke til det høje Ting at være os behjælpelig med at saa det forenede Dampskibsselskab stillet i en saadan Situation, at vi saa det til at byde os saadanne Billaar, at vi kunne være tjente med dem baade paa den ene og paa den anden Maade, eller, hvis det ikke vil det, saa lade Staten overtage Driften. Og saa vil jeg gerne sige til vore Landsmændovre paa Verne, at de maa ikke, hvad maatte en eller anden kunde blive, være misundelige paa os Syder. Vi have jo ikke saadan særlig været Ulykens Skødeborn i Fortidenovre i Thyland. Man kunde jo meget snarere sige om Øboerne, at de have været heldigt stillede, men Forholdene ere jo udjævne meget i den nyere Tid, det indrømmer jeg. Det er jo imidlertid soleklart, hvad der ogsaa blev hævdet under Forespørgslen angaaende dette Forhold, at hvis vi over Esbjerg—Parkeston fik en Statsdrift med heldigere Forhold for os, saa maatte det enten føre til, at det forenede Dampskibsselskab, som sejler paa Routen Kjøbenhavn—England, maatte give lige saa rimelige og fornuftige Forhold med Hensyn til Varetransporten, som der er over Esbjerg—Parkeston, eller ogsaa vilde det komme dertil, at ogsaa Øboerne fik de samme Forhold, som viovre i Thyland. Og hertil skal jeg endnu til